روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران
www.sharghnewspaper.ir - پست الکترونیکی: Info@sharghnewspaper.ir
صاحب امتیاز و مدیر مسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: تهران، خیابان آفریقا، بلوار گلشهر، پلاک ۴۶
تحریریه: ۳۳-۲۲۰۳۸۰۲۴ نمابر: ۲۲۰۳۴۵۱۵
سازمان آگهی ها: ۲۲۰۵۷۰۹۰ (۲۰خط)- نظارت بر توزیع: ۶۶۹۵۸۶۱۰
امور مشترکین- تلفن: ۲۰-۶۶۹۷۱۱۱۹، نمابر: ۶۶۴۰۴۱۶۵
امور فنی، آتلیه و لیتوگرافی: روزنامه شرق- چاپ: افست

روزنامه شرق

سال سوم ■ شماره ۷۳۰ ■ شنبه ۱۹ فروردین ۱۳۸۵ ■ ۹ ربیع الاول ۱۴۲۷ ■ ۸ آوریل ۲۰۰۶

آبادان	+۱۹+۲۸	بیرجند	+۷+۲۱	سنندج	+۵+۲۰	همدان	+۴+۱۶
اراک	+۵+۱۵	تهران	+۹+۱۹	شهرکرد	+۲+۱۴	یاسوج	+۶+۱۶
اردبیل	+۴+۱۴	تبریز	+۴+۱۹	شیراز	+۹+۱۸	یزد	+۹+۱۷
ارومیه	+۴+۲۰	خرم‌آباد	+۸+۱۴	قزوین	+۶+۱۱	دبی	+۲۲+۲۹
اصفهان	+۴+۱۸	رشت	+۱۱+۲۰	کرمان	+۶+۱۴	نجف	+۱۷+۳۰
اهواز	+۱۶+۲۹	زاهدان	+۹+۲۶	کرمانشاه	+۶+۱۹	مکه	+۲۴+۳۷
ایلام	+۷+۲۱	زنجان	+۴+۱۶	کاشان	+۹+۲۳	مدینه	+۱۹+۳۲
بجنورد	+۴+۱۱	زابل	+۱۲+۳۲	کیش	+۲۴+۲۹	لندن	+۲+۹
بندرعباس	+۲۲+۳۳	ساری	+۱۱+۱۷	گرگان	+۱۰+۱۹	پاریس	+۳+۱۰
بوشهر	+۲۱+۲۳	سمنان	+۱۱+۲۰	مشهد	+۴+۱۳	استانبول	+۹+۲۰

تهران: اذان ظهر ۰۷ : ۱۲ اذان مغرب ۴۸ : ۱۸ اذان صبح فردا ۱۸ : ۴

راهنمای امروز

سینمای امروز

چهارشنبه سوری (اصغر فرهادی)
آفریقا، ایران۱، صحرا، آسیا، پارس۱، عصرجدید، بهمن۲، حافظ، ناهید، کانون، جی۲، گلریز۲

برباد رفته (صدرا عبداللهی)
ایران۲، پارس۲، عصرجدید۱

چپ دست (آرش معیریان)
قدس، سروش، جمهوری، فلسطین۱، کارون، مرکزی۲، دهکده، تهران۲، شهرقشنگ، شیدا

ما همه خوبیم (بیژن میرباقری)
فرهنگ ۲، سپیده ۲، مرکزی ۲، فلسطین ۲، ایران ۳

تلویزیون امروز

سریال پاندورسا (تکرار)	دو	۱۳
سریال ایرانی دردسر بزرگ	دو	۱۶
افسانه عقاب های مبارز	یک	۱۵/۱۰
مستند پنج	پنج	۲۰/۵۰
به خانه برمی گردیم	پنج	۱۶
سریال وایکینگ	پنج	۱۶/۳۰
کتاب چهار	چهار	۱۷/۳۰
زندگی به شرط خنده	پنج	۲۰
سریال آوای وحش	دو	۲۱
سریال عشق را خط نزن	یک	۱۵
هشدار برای کبری ۱۱	پنج	۲۳/۱۰

اخبار اندیشه

بررسی مفهوم مرگ

شرق: کنفرانس بین المللی بررسی مفهوم «مرگ» در بستر تغییرات اجتماعی و تکنولوژی از منظر آموزه های اسلام و مسیحیت برگزار می شود. کرسی حقوق بشر دانشگاه شهید بهشتی این همایش را از امروز نوزدهم فروردین ماه تا بیست و یکم با حضور اساتید و پژوهشگرانی چون سیدمحمد خامنه ای، سید مصطفی محقق داماد، سید محمدرضا آیتی، ناصر فکوهی، سعید حنایی کاشانی، سید محمدرضا آیتی و . . . برگزار می کند. متون مقدس و آموزه های اسلام و مسیحیت متضمن رهنمودهایی درباره سه مقطع کلیدی حیات انسانی یعنی تولد، ازدواج و مرگ است. این آموزه ها قرن ها منابع و راهنمای ارزشمند برای بشریت بوده است. پیشرفت های اخیر در حوزه علوم تجربی و فناوری پرسش های نوینی را درباره تولد و مرگ مطرح کرده است. از جمله این پرسش که تلقی آموزه های اسلام و مسیحیت درباره این سه نقطه مهم حیات انسانی چیست؟ و این آموزه ها در سایه تحولات نوین با چه چالش های جدیدی مواجهند؟ به منظور برداشتن گامی علمی دراین باره، مرکز حقوق بشر، صلح و دموکراسی یونسکو وابسته به دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی با مشارکت موسسه المهدی در انگلستان و مرکز مطالعه روابط مسلمانان و مسیحیان وابسته به دانشکده الهیات دانشگاه بیرمنگام سه کنفرانس سالانه طراحی کرد. کنفرانس اول با عنوان دیدگاه های نو درباره تولد از منظر اسلام و مسیحیت در تاریخ ۱۲ تا ۱۴ فوریه ۲۰۰۴ در بیرمنگام برگزار شد. کنفرانس دوم با عنوان ازدواج و بدیل های آن در دوم تا چهارم فوریه ۲۰۰۵ نیز در بیرمنگام برگزار شد. سومین کنفرانس در روزهای نوزدهم، بیستم و بیست ویکم فروردین ماه در دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی برگزار می شود. این کنفرانس مسائل نوپیدا پیرامون مفهوم مرگ را از منظر آموزه های اسلام و مسیحیت مورد بحث و بررسی قرار می دهد.

ساویسا مهوار درگذشت

ساویسا مهوار نویسنده و مترجم ادبیات کودکان ایران با شازده کوچولو به همانجایی رفت که او گم شد و از خود ستاره‌ای در دل کهکشان ها باقی گذاشت.

با آمدن بهار و نوروز مهوار از میان ما رفت، مرگ او ناگهانی بود و باورنکردنی.

ساویسا مهوار عضو شورای کتاب کودک در چهل سالگی، هنگامی که روزگار پختگی در کار آغاز می شود، ما را تنها گذاشت و به سوی سرای جاودانه خویش شتافت. برای بوسیدن خاک او شنبه ۱۹ فروردین، ساعت هشت و نیم صبح از محل شورای کتاب کودک به سوی آرامگاه او در شهریار روانه می شویم.

شورای کتاب کودک، انجمن نویسندگان کودک و نوجوان، موسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان، خانه ترجمه برای کودکان و نوجوانان، خانه کتابدار.

توران میرهادی، نوش آفرین انصاری، منصوره راعی، ثریا قزل ایاغ، نسرین عمادخراسانی، یحیی مافی، نیره بهبهانی، پروین فخارنیا، شهلا افتخاری، زهره قائینی، پرناز نیری، فاطمه مرتضایی فر، اشرف امینی، منصوره شجاعی، شکوه حاج نصرالله، ملیحه پیشداد، معصومه انصاریان، زهرا برقانی، فرزانه طاهری قندهاری، مهسا صدیق، نسرین صدیق، حامد نوری، محمدهادی محمدی، هوشنگ مرادی کرمانی، محمدرضا یوسفی، شهرام اقبال زاده، مسعود ناصری، حمید بلوچ، محمود برآبادی، حسین ابراهیمی، پیروز قاسمی، فرهاد حسن زاده، فریدون عموزاده خلیلی، مهدی حجوانی، علی اصغر سیدآبادی، حسین بکایی، جمال الدین اکرمی.

فرهنگ

بهترین فیلم جشنواره مستند مونترال: از پس برقع

سینما

مستند «از پس برقع» ساخته مهرداد اسکویی جایزه بهترین فیلم از نظر هیات داوران اولین جشنواره مستند مونترال را دریافت کرد. مراسم پایانی این جشنواره هفته گذشته در کانادا برگزار شد، که در بخش مسابقه این جشنواره فیلم «از پس برقع» به عنوان تنها مستند ایرانی حضور داشت. «از پس برقع» به زنانی که هیچ کس، هیچ چیزی به آنان تقدیم نمی کند، تقدیم شده است. این فیلم درباره مشکلات زنان قبایل روستاهای جزیره قشم است که بعضی از آنها دست به خودکشی می زنند. این فیلم محصول سال ۸۳ با مدت زمان ۵۲ دقیقه به تهیه کنندگی مهرداد اسکویی و تصویربرداری ابراهیم سعیدی و اسکویی و صداگذاری حسین مهدوی است. پخش بین المللی این فیلم را موسسه شهرزاد برعهده دارد. تنها نمایش رسمی این فیلم در بیست وسومین جشنواره بین المللی فیلم فجر در سال ۱۳۸۳ بود.

■ **دو فیلم ایرانی در نیویورک**

فیلم سینمایی «وقتی همه خواب بودند» به کارگردانی فریدون حسن پور و تهیه کنندگی فرشته طائرپور روز ۲۱ آوریل (اول اردیبهشت) در جشنواره فیلم «الوان» در نیویورک به نمایش در می آید. به گزارش ایسنا، جشنواره «الوان» که امسال سومین دوره آن برگزار می شود، با رویکرد به مسایل انسانی و توجه ویژه به فیلم های منطقه آسیا، خاورمیانه، آفریقا و کشورهای عربی توسط برگزارکنندگانی آمریکایی- عرب کار خود را آغاز کرده است و در حال حاضر بیش از ۱۰ موسسه فرهنگی- هنری- دانشگاهی به حامیان این جشنواره پیوسته اند. در میان اسامی هیات کارشناسان این جشنواره که مسئولیت انتخاب فیلم ها و هماهنگی برنامه های آن را برعهده دارند، نام دو ایرانی با عنوان استاد دانشگاه و طراح هنری به چشم می خورد. فیلم سینمایی «ما همه خوبیم» به کارگردانی بیژن میرباقری و تهیه کنندگی محمدرضا تخت کشیان فیلم ایرانی دیگری است که در این جشنواره به نمایش در می آید. به گزارش ایسنا فیلم «جنسیت و فلسفه» اثر محسن مخملباف (به عنوان فیلم فرانسوی، ایرانی، تاجیکی) و فیلم سینمایی «باباعزیز» ساخته ناصر خمیر (به عنوان فیلمی تونسی، ایرانی، فرانسوی و آلمانی) از دیگر فیلم هایی هستند که در این جشنواره حضور دارند. این جشنواره از ۱۴ تا ۲۳ آوریل (۲۳ فروردین تا اول اردیبهشت) در سالن های ترابیکا، مرکز فیلم کنتور و فیلمخانه آنتولوژی در نیویورک برگزار خواهد شد.

■ **کانون کارگردانان و یک اقدام کم نظیر**

در یک اقدام بی سابقه شورای مرکزی کانون کارگردانان، هدایایی با عنوان تبریک سال جدید برای کلیه اعضای پیوسته و وابسته خود ارسال کرد. به گزارش خبرنگار شرق، این در حالی است که سال گذشته سال رکود اصناف و خانه سینما بود و به نظر می رسد که شورای مرکزی جدید کانون کارگردانان با این کار بنا دارد فعالیت گسترده‌ای را برای جلب مشارکت بیش از پیش اعضا فراهم کند. این هدایای نفیس که شورای مرکزی کانون خود شخصاً آن را به تک تک اعضا و در روزهای پایانی سال به نشانی اعضا فرستاده شامل یک دستگاه دی وی دی پلیر، تعدادی کتاب و کارت استفاده رایگان از سینما فرهنگ است که با همکاری معاونت هنری سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران و نهادهای دیگری چون فارابی تهیه شده است. همچنین گفته می شود با همکاری معاونت هنری سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، ساختمان جدیدی در اختیار کانون کارگردانان قرار گرفته و از این پس فعالیت این انجمن، در نشانی جدید ادامه خواهد داشت.

بیهوشی

نگاه طراح

جمال رحمتی

یک هفته جشن برای تئاتر

تئاتر

جشن های «روز جهانی تئاتر» با چند روز تاخیر، از ۹ تا ۱۶ اردیبهشت ماه به مدت یک هفته برگزار می شود. این درحالی است که پیشتر زمان این جشن ها ۴ تا ۹ اردیبهشت ماه اعلام شده بود. سومین نشست شورای هماهنگی و برنامه ریزی «روز جهانی تئاتر» در دفتر مدیریت اداره کل هنرهای نمایشی برگزار شد. به گزارش ایران تئاتر در سومین جلسه شورای هماهنگی و برنامه ریزی «روز جهانی تئاتر» که پنجشنبه ۱۷ فروردین با حضور ایرج راد (مدیرعامل خانه تئاتر)، علی اکبر قاضی نظام (مدیر هنرهای نمایشی سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران)، سعید کشن فلاح (مدیر هنرهای نمایشی حوزه هنری)، دکتر مجید سرسنگی (رئیس گروه تئاتر دانشکده پردیس دانشگاه تهران)، مرتضی حیدری (مدیر مرکز تولید تئاتر کانون پرورش کودکان و نوجوانان ایران)، حسین پارسایی (مدیرکل هنرهای نمایشی) و . . . برگزار شد، برنامه های این جشن بزرگ تدوین شد. در این جلسه مقررشد سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران متولی اجرای نمایش های سطح شهر و کاروان های سیار بوده و خانه تئاتر نیز همچون سال گذشته با برنامه های متنوع انجمن های تحت پوشش خود سهم عمده‌ای در برگزاری هرچه باشکوه‌تر روز جهانی تئاتر داشته باشند. در «روز جهانی تئاتر» سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران همچنین همه امکانات خود اعم از پارک ها، فرهنگسراها و خانه های فرهنگ را در اختیار دست اندرکاران انجمن نمایش، خانه تئاتر، حوزه هنری، دانشگاه تهران و مرکز تولید تئاتر کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان ایران قرار خواهدداد. همچنین برنامه های متنوع حوزه دانشگاه ازجمله تشکیل ستادی از مدیران گروه تئاتر دانشگاه تهران به همراه گروهی از دانشجویان فعال این دانشگاه جهت برگزاری هرچه باشکوه‌تر «روز جهانی تئاتر»، اجرای نمایش، برپایی نمایشگاه پوستر و عکس، برپایی کلاس های آزاد با حضور هر پنج گروه نمایشی دانشگاه، برگزاری نشست های آزاد بین دانشجویان و استادان هنرهای نمایشی و . . . نیز مطرح شد.

صف طولانی کتاب‌ها

ادامه از صفحه ۱

نسخه های چاپی کتاب شاید ده سانتی متر قطر داشته باشد اما یک CD دو تا سه میلی متر فضا اشغال می کند. فضای آرشیو ما محدود است و درست نیست که کتاب ها تا توی راهرو چیده شوند. دیجیتالی کردن آرشیو این حسن را دارد که جای کمتری را اشغال می کند و از حیث دستیابی نیز راحت تر است. برخی کنترل ها به صورت مکانیزه سریع تر انجام می شود و اگر در بین دو مرحله از بررسی، صفحه بندی عوض شود، راحت تر می توانیم به همان بخشی که مشکل داشت برسیم. درباره پیدا کردن واژه ها یا الفاظ خاص هم ما این طور بررسی نمی کنیم و این تصور ناصحیح است که کار بررسی را مکانیکی تصور کرده و آن را نازل کنیم. الفاظ در موقعیت های مختلف معانی مختلفی دارند و نمی شود مکانیکی با آن برخورد کرد.» نادر قدیانی مدیر انتشارات قدیانی ترس دیگری برای ارائه CD به اداره کتاب دارد. او می گوید: «من ناشر کتاب های کودکان هستم و اگر کتابی که برای مصور کردن و مدیریت هنری آن هزینه کردم و CDاش را آماده کردم برود ارشاد و مجوز نگیرد ضرر و زیانم بیشتر می شود و اگر کسی کارم را کپی کند و آماده نشر ببرد جای دیگری چاپ کند چه می شود؟» حسین زادگان نیز چنین واهمه‌ای دارد و مثال می زند که اگر کلیات سعدی را که انتشاراتی او غلط گیری، تصحیح و تایپ کرده کسی ببرد و جای دیگر چاپ کند چه می شود.

حمیدزاده: اگر کاری نیاز باشد که با تصویر بررسی شود که حتماً باید تصویر داشته باشد. اما اگر تصویر نیاز نباشد همان متن کافی است. درباره سرقت اثر هم باید بگویم که این کار با دو روز تاخیر از روی نسخه چاپی هم ممکن است و تمام مراحل تایپ و غلط گیری دو تا سه روز وقت می گیرد.

در حالی که بسیاری تصمیم برای گرفتن CD را از دولت جدید می دانند اما در دوره گذشته هم خیال مکانیزه کردن اداره کتاب بود. جواد مرادی نیا، رئیس سابق اداره کتاب در این خصوص توضیح می دهد: «ما می خواستیم سیستم را از حالت سنتی به حالت روز و ماشینی درآوریم که هم در پاسخگویی راحت تر باشیم و هم در کار بررسی. با برخی کلیدواژه ها می توانستیم کلمه ها را جست وجو کنیم و این هم به نفع ناشر بود و هم ارشاد. چند بار در جلسات این موضوع مطرح شد و همه هم تایید کردند که انجام شود اما نشد. یکی از دلایل هم این بود که ما سیستم امنیتی قوی برای حفظ آثار نیاز داشتیم که باید برایش وقت صرف می کردیم.»

■ **سلیقه یا قانون**

کتاب بازان حرفه‌ای همواره مشغول تعجب کردن از چاپ کتابی یا چاپ نشدن کتابی دیگر هستند. مثلاً کتابی مجوز چاپ می گیرد که در دوره وزارت آقای مهاجرانی هم مجوز نگرفته بود و نویسندگانی نمی توانند آثارشان را چاپ کنند که باورتان نمی شود. رضا امیرخانی رئیس هیات مدیره انجمن قلم از کتاب های اعضای انجمن می گوید که مدت ها است منتظر گرفتن مجوز هستند. او می گوید: «بیشترین ضربه را ما می خوریم که موافق نظام هستیم. هم کارمان در صف مجوز مانده و هم حرفی نمی زنیم.» نکته این است که هم مسئولان دوره قبلی ارشاد عقیده دارند سلیقه‌ای عمل نمی کردند و هم مسئولان جدید و هم اینکه همه عقیده دارند که بررسی کتاب و مراقبت از اینکه کتابی نافی حقوق عمومی و مخل مبانی اسلام نباشد، اصولاً سلیقه‌ای است.» مرادی نیا می گوید که بررسی به این شیوه نیاز روزافزون حوزه نشر را جواب نمی دهد و باید کاری کرد. خودش زمانی که در صدر امور بود در فکر بود تا ناشران دولتی را از آنجا که «امین نظام» هستند از گرفتن مجوز معاف کنند و نظارت را به خودشان بسپارند. راه‌های دیگری را هم در نظر داشتند. مثلاً تهیه لایحه‌ای که طی آن ناشران خود مسئول کتاب هایی باشند که چاپ می کنند و اگر خطایی رفت در دادگاه به آن پرداخته شود. این پیشنهاد با مخالفت برخی از ناشران هم روبه رو شد. اما بسیاری از این امر استقبال کرده‌اند، از جمله مصطفی رحماندوست، نویسنده و شاعر، که در گفت وگویش با ایسنا تاکید کرده بود که نیازی به ممیزی پیش از نشر کتاب بزرگسالان نمی داند. برخی از ناشران هم راز موفقیت خود در مواجهه با ارشاد را در همین نکته می دانند که خودشان از قبل می دانند، چه کتابی یا چه جور کتابی به ارشاد بفرستند. قدیانی می گوید: «ما شورای بررسی داریم که آقایان مهدی حجوانی و حسین فتاحی عضو آن هستند و خودمان قبل از ارشاد ایرادات را درست می کنیم.» فاطمه کمالی احمدسرایی، مدیر انتشارات سرایی، در این خصوص می گوید: «دولت وظیفه اجرای قانون دارد، نه قیمومیت. کلمه ارشاد روی این وزارتخانه نباید این اشتباه را به وجود آورد که هر گروهی می آید، نظر ارشادی خود را غالب کند. اساساً وزارت ارشاد در این مقام نیست و باید براساس قانون عمل کند.»

حمیدزاده: سعی ما این است که بخش سلیقه‌ای را در کار مجوزها کاهش دهیم. مراحل مختلفی که ما برای بررسی قرار دادیم برای همین امر است. یعنی اگر گروه اول گفت نه به گروه دوم و سوم می دهیم که کار با سلایق گوناگون بررسی شود.

■ **به هر حال بررسان کتاب از مجموعه‌ای همدل و همفکر می آیند و الزاماً نباید سلایق مختلفی داشته باشند.**

حمیدزاده: این طور نیست. شما ترکیب های گروه ها را که ببینید متوجه می شوید سلیقه های مختلفی در اینجا کار می کنند. اگر اینقدر بخواهیم دایره سلیقه را گسترده کنیم من هم می گویم که چرا سلیقه شما و سلیقه من نه؟ چرا سلیقه مجلس و چرا سلیقه ارشاد نه؟ این سازوکار برآیند مجموعه‌ای است که با این مسیر معین شده است. ما به آن سلیقه اولویت می بخشیم، وقتی مسیر این طور طی شود، دیگر سلیقه نیست، قانون است. اگر کسی هم بخواهد سلیقه او باشد می تواند همین مسیر را طی کند.

■ **صبح روز سه شنبه**

روز گذشته خبرگزاری فارس بخشی از سخنان حسین صفارهرندی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی را روی خروجی خود منتشر کرد که گفته بود «حوزه نشر از وضعیت خوبی برخوردار نیست و اصلاح هر چه سریع تر این حوزه در دستور کار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار دارد.» او گفته بود: «باید به جای افتخار به تعداد ناشران در کشور به ارزیابی عملکرد و نقش این قشر در افزایش تعداد خوانندگان کتاب پرداخته شود.» نگرانی های وزیر ارشاد از وضعیت نشر را ناشران و نمایندگان مجلس شورای اسلامی نیز دارند. عماد افروغ نماینده مردم تهران در مجلس و عضو کمیسیون فرهنگی از جلسه‌ای در روز سه شنبه خبر می دهد که وزیر ارشاد به کمیسیون رفته و به سئوالات نمایندگان درخصوص قوانین جدید ممیزی کتاب پاسخ می دهد. افروغ می گوید: «از ایشان خواستیم لایحه، آئین نامه یا هر نام دیگری که دارد و مربوط به شیوه های جدید ممیزی کتاب است را بیاورد و ایشان هم نگفتند که این کار را انجام نمی دهند.» افروغ از جمله موارد مورد بررسی در جلسه سه شنبه را معطل ماندن کتاب ها برای ممیزی عنوان کرد. او می گوید که ایده آل در حوزه نشر این است که ممیزی پیش از نشر نباشد اما قوانین محکم و مستدلی در دست باشد که بتوان با استناد آنها ناشران را موظف به رعایت «خط قرمزها» کرد. «ما کشور خاصی هستیم و مبانی نظری خاصی هم داریم که با سعه صدر و موازین انعطاف پذیر می توان آنها را مدون کرد.» افروغ تاکید می کند که قوانین جدید نیاز به بازنگری دارند و برای رسیدن به شیوه‌ای که ناشران خود پاسخگوی کارهاشان باشند دو شرط دارد: ۱- قوانین روشن باشد ۲- ناشران این مسئولیت را بپذیرند. باید تا روز سه شنبه منتظر بود و دید که جلسه وزیر با نمایندگان مجلس چه گرهی از کار نشر باز می کند.

حسن کامشاد میهمان شرق بود
از مسجدسلیمان تا کمبریج

مهمان روز

حمیدرضا ابک: حسن کامشاد به شرق آمده بود؛ با ظاهری آراسته و عینکی که گاه می زد و گاه برمی داشت. از او خواسته بودیم مقاله‌ای درباره شاهرخ مسکوب بنویسد و حالا آمده بود تا هم روزنامه ما را ببیند و هم مقاله اش را برای انتشار بیاورد. هیچ شباهتی با بقیه در فرنگ مانده ها و از فرنگ برگشته ها نداشت که حتی نمی توانستی از نثر گفتاری اش هم کوچک ترین ایرادی بگیری؛ بالاخره سابقه تدریس ادبیات فارسی در دانشگاه کمبریج را در پرونده اش دارد. از به دنیا آمدنش تنها این نکته را به یاد می آورد که در سال ۱۳۰۴ و در اصفهان متولد شده (آن هم احتمالاً به مدد شناسنامه) اما از آنجا به بعدش را کامل حفظ بود. در دبیرستان صارمیه اصفهان ششم متوسطه را به پایان رسانده بود و بعد هم به تهران آمده بود و از دانشگاه تهران، لیسانس حقوق سیاسی گرفته بود. بعد هم کارمند شرکت نفت در آبادان و مسجدسلیمان و ۵ سال تحصیل و تدریس در دانشگاه کمبریج و بازگشت در سال ۱۳۳۹ به تهران و رفتن در سال ۱۳۵۵ به شهر لندن و ماندگار شدن در شهر باران و ابرها. خاطرات میهمان امروز شرق آنقدر فراوان است که خیلی ها را به صرافت انتشار یکی از کتاب های کت و کلفت و قطور خاطرات شفاهی بیندازد. اما برای خواننده این سطور شاید در همین حد می توان گفت که مترجم کتاب دنیای سوفی، این بار کتاب «داستان فلسفه» برایان مگی معروف را ترجمه کرده و برای انتشار به آقای همایی داده تا مهر نشر نی را پشت جلدش بزند؛ همان ناشری که تز دکترای کامشاد را با عنوان «پایه گذاران نشر جدید فارسی» منتشر کرده بود. تمام سال گذشته را هم وقف یار و رفیق دیرینش کرده که حالا در خاک آرمیده. کامشاد یک سال است که به قول خودش با دست نوشته های به جا مانده از شاهرخ مسکوب سروکله می زند تا سامانی به آنها بدهد و حق رفاقت ادا کند. در این میان گویا اشعار دوران جوانی مسکوب را که خودش نام «خطاهای جوانی» را برایشان انتخاب کرده بود، پیدا کرده و می خواهد با مشورت یکی دو شاعر بزرگ آنها را برای انتشار آماده کند. کامشاد از سال ۱۳۲۹ که برای اولین بار قدرت ترجمه اش را محک زد و رساله «تام پین» هوارد فاست را ترجمه کرد دست از این کار برنداشته و انصافاً هر بار اثری دلنشین پدید آورده است. «سیری در نابخردی» باربارا تاکمن، «برآمدن رضاخان، برافتادن قاجار و نقش انگلیسی ها»ی سیروس غنی و «قبله عالم» عباس امانت بخشی از ترجمه های استاد زبان فارسی دانشگاه کمبریج در سال های دورند.

Hamidreza_abak@yahoo.com

از پروانه نمایش آفساید خبری نیست

خبر روز

پس از انحلال شورای سیاستگزاران و برنامه ریزان گروه های سینمایی در هفته گذشته و انتخاب و انتصاب افراد جدید و با وجود گذشت چهل روز پس از درخواست پروانه نمایش آفساید، هنوز این فیلم اجازه اکران ندارد و این در حالی است که هجده کشور جهان امتیاز پخش جهانی فیلم آفساید را خریده‌اند و چند کشور بنا به قصه فیلم ترجیح داده‌اند آفساید را قبل از شروع مسابقات جام جهانی پخش کنند. تقسیم سینماهای اصلی تهران به سه سرگروه و نبود فیلم آفساید در یکی از این گروه های اصلی دو نتیجه به همراه دارد؛ اول نمایش محدود این فیلم و دوم از دست دادن حال و هوای روزهای قبل جام جهانی و تاثیری که روی فروش آن دارد. به عبارت ساده‌تر اگر فیلمی بنا به ضرورت زمانی بخواهد در مناسبت ویژه‌ای اکران شود، ضوابط و سلایق سیاستگزاران و مدیران نمایش فیلم در تهران، تمام این برنامه ریزی تهیه کنندگان و کارگردانان را دچار تغییر می کند و گاهی فیلمی همچون آفساید فدای تغییر و تحولات، تعطیلات نوروزی، عدم حضور مشاوران مجلس و حتی شرایط جوی می شود. به نظر می رسد مسئولین سینمایی کشور آماده پاسخگویی به هر مشکلی در باب تغییر جدول اکران و حتی انتقادات پناهی به عدم صدور پروانه نمایش فیلمش هستند اما ترجیح می دهند سیاست ساخت سالن های سینما را مانند سال های گذشته معوق نگه دارند. اگر وضع به همین منوال سپری شود چند کشور اروپایی زودتر از ایرانیان و قبل از جام جهانی فیلم آفساید را خواهند دید و داستان اکران خارجی فیلم های هنری ایرانی تکرار می شود.

دولت از منظر دموکراسی

مجله

حالا دیگر مجله گفتگو به قدیمی ترین مجله روشنفکری پس از انقلاب تبدیل شده است. از نسل مجلات روشنفکری‌ای که اوایل دهه ۷۰ مجوز گرفتند تنها گفتگو مانده است. شماره ۴۵ گفتگو باز هم به دولت اختصاص دارد. در زمانه‌ای که به گفته سردبیر گفتگو موجودیت دولت از همه سو- از نظریه های انتقادی تا اقتصاددانان و جامعه شناسان- زیر سئوال رفته است. اما فراتر از بحث وجود و عدم اهالی گفتگو سعی کرده‌اند از باب دیگری یعنی دموکراسی به دولت نگاه کنند. خود مراد ثقفی در مقاله «دولت در سایه و سایه دولت» بی نظمی سیاسی پس از دو انتخابات اخیر- مجلس و ریاست جمهوری- را ارزیابی کرده است. دیگر مقالات این شماره گفتگو عبارتند از: کوچک سازی دولت در اقتصاد ایران: منطق حقیقت یا خطابه قدرت از محمد مالجو؛ نفت، تنوع اقتصادی و فرآیند دموکراتیک در ایران از مسعود کارشناس و حسن حکیمیان؛ دولت و سیاست جناحی در جمهوری اسلامی از مهدی مسلم؛ دولت پادگانی از هارولد لاسول و مقاله‌ای از تدا اسکاچپل با نام بازگرداندن دولت: استراتژی های تحلیل در تحقیقات امروزی. جز اینها از مطالب خواندنی این شماره می توان به مقاله بختک مدرنیته و انقلاب ایران از فاطمه صادقی اشاره کرد که به بررسی کتاب جدید ژانت آفاری درباره میشل فوکو و انقلاب اسلامی پرداخته است. نام کتاب جدید آفاری این است: فوکو و انقلاب ایرانی: جنسیت و وسوسه اسلام گرایی. نکته: علی الظاهر مرحوم ممیز پس از مرگ هم با اشتیاق مشغول فعالیت در عرصه گرافیک هستند. نمونه اش شماره جدید گفتگو است که نام او در مقام طراح جلد و صفحات همچنان می درخشد!؟

ای کاش تو بیمار بدی...

کرگدن نامه

سیدعلی میرفتاح

سرانجام قلندران پیژامه پوش از سفر نوروزی خود مراجعت کردند و این کرگدن بی حوصله را از تنهایی درآوردند. دوباره روز از نو روزی از نو. همه چیز کمافی السابق جریان یافت، اگرچه همه ما چند روزی پیرتر و خسته تر و محافظه کارتر شدیم. . .

آقای کپورچالی: تقریباً ورود ما به تهران با ورود خانم ژولیت بینوش مقارن شد.

آقای مویدی: با این تفاوت که ایشان از طریق راه های آسمانی آمدند و ما از جاده دماوند.

آقای امیرشاهی: و این تفاوت را هم اضافه کنید که به استقبال ما میرفتاح آمد و به استقبال ایشان جناب شوالیه محترم، عباس خان کیارستمی.

آقای کپورچالی: نمی شود این خانم را از نزدیک دید؟ هر کس نداند، شما که می دانید اگر این خانم در ایران یک «فن» جدی و پیگیر داشته باشد، آن هم بنده هستم «مقسی پوق شکلا» هشتاد و سه بار این فیلم را دیده‌ام. مهربانی این خانم را در «بیمار انگلیسی» دیده‌اید؟ ای کاش تو بیمار بدی من شکر سرخ.

آقای روشن ضمیر: جنابعالی خبر ندارید. تعداد فن های ایشان در ایران بیش از آن چیزی است که فکر می کنید. . .

آقای مویدی: فن کیلو چند است؟ کی به فن اهمیت می دهد؟

آقای امیرشاهی: ضمناً فن دستشویی هم خراب شده.

آقای کپورچالی: اگر رابطه مان با آقای کیارستمی خوب بود شاید ما را هم می برد توی فیلمش. چقدر به این میرفتاح گفتم حرف های فراستی را تکرار نکن. چقدر گفتم علیه کیارستمی موضع نگیر. حالا ببین مهمان این آقا کیه، مهمان آن آقا کیه. فراستی خودش را بکشد، حتی جرمی آیرونز هم حاضر نمی شود بیاید.

آقای امیرشاهی: تحقیق کنید ببینید «کستینگ» فیلم آقای کیارستمی به عهده کیست. می رویم تست می دهیم شاید نقش مقابل ژولیت را دادند به ما.

آقای مویدی: بفرمایید تو دم در بده. شما نقش پدربزرگ خانم را هم نمی توانید بازی کنید.

آقای کپورچالی: به عنوان عضو افتخاری از خانم بینوش دعوت کنیم که در مجمع قلندران پیژامه پوش حضور به هم رسانند.

آقای امیرشاهی: اگر خواستند بیایند لااقل این بساط و اهل منقل را جمع کنید. به نظرم خیلی بد است.

آقای مویدی: اصلاً پیشنهاد بدهیم آقای کیارستمی بیایند از ما فیلم بسازند. هیچی نباشیم از همایون ارشادی و مانیا اکبری که کمتر نیستیم.

آقای روشن ضمیر: شاید از باب احسان این کار را بکنند. ایشان می دانید که اهل احسان هستند.

آقای کپورچالی: این حرف ها را ول کنید. یک قرار مصاحبه بگذارید من بروم با ایشان مصاحبه کنم.

آقای مویدی: اگر بنا به مصاحبه باشد ما هم می آییم. هر چه باشد فرانسه من که از شماها بهتر است.

آقای کپورچالی: فرانسه نمی خواهد. از خود شوالیه خواهش می کنیم ترجمه کنند.

میرفتاح: روزنامه خودش خبرنگار سینمایی دارد می فرستد. این کارها جزء وظایف ما نیست.

آقای کپورچالی: مرده شور وظایف ما را ببرند. تو را به خدا اگر مینا اکبری یا محسن آزرم خواستند بروند برای مصاحبه بگو مرا هم با خودشان ببرند.

میرفتاح: به چه دلیل؟

آقای مویدی: از باب احسان. هیچ کس از احسان کردن ضرر ندیده است.

mirfattah@yahoo.com

اخبار اندیشه

گفت‌وگوی ادیان در قطر

همایش «گفت وگوی ادیان» به منظور تقریب ادیان و تحکیم روابط میان آنها ۲۵ و ۲۶ آوریل (۵ و ۶ اردیبهشت) در قطر برگزار می شود. به گزارش مهر به نقل از محیط همایش «گفت وگوی ادیان» به منظور بررسی راه های تثبیت و تحکیم روابط ادیان مختلف آسمانی طی روزهای ۲۵ و ۲۶ آوریل (۵ و ۶ اردیبهشت) در قطر برگزار می شود. این همایش به منظور تحکیم روابط ادیان الهی و تعمیق گفت وگو میان ادیان آسمانی برگزار می شود. همایش «گفت وگوی ادیان» با درک این مسئله که گفت وگو از ضرورت های انسانی و تمدن های بشری به شمار می رود و آن وسیله ای برای همزیستی مسالمت آمیز میان ملت ها است، در قطر برگزار خواهد شد.

نخستین سالگرد درگذشت سیدجلال الدین آشتیانی

مراسم نخست